

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sânt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Sibiu, 28 Noembrie.

Un șir lung de articuli se lăntuiră de votarea proiectului privitoriu la armată în casa deputaților senatului imperial de păreri cele mai opuse, după cum adecă sânt de opuse și punctele de vedere ale partidelor reprezentate prin organele lor de publicitate. În mulțimea de articuli nu este vorbă numai de rezultatul votării. Este vorba și de decursul dezbaterii, căci și în aceasta au fost incidente, cari au dat materie la reflecțiuni politice.

Când near da mâna am reproduce cuvântări întregi de ale deputaților cislaitaniani din deosebitele tabere. În chipul acesta ar fi arătat și quasi isvorul diverselor păreri sub care se înfățișează situațiunea politică a monarhiei austro-unguresci.

Din toate însă se vede, că suntem departe încă de realizarea așteptărilor celor drepte, care ar fi în stare de a mulțami de o potrivă pe toate naționalitățile din monarhie.

Interesele nemțesci, cele slavice și cele maghiare încă și acum se văd formulate astfel, încât o împăcare reciprocă este departe de a se realiza.

Nemții au în vedere superioritatea lor în cultură și pentru aceasta reclamă pe partea lor conducerea, la vedere în părțile cislaitane cu rezervațiunea pentru monarhia întreagă, și poate și cu alte rezervațiuni; Slavii pășesc pe fie-care și mai pe față cu tesa, că majoritatea în monarhie este a lor, de unde deduc, că monarhia austro-ungurescă este o monarhie *per excellentiam* slavică; Maghiarii în fine nu au alte grigi de cât, că atât Nemții cât și Slavii sânt inimicii lor și în lupta acestor două elemente vor perde supremația lor, reeșind una sau alta din cele două învingătoare.

Astfel stând lucrurile perspectiva pentru noi devine tot mai posomorită.

O rață mai blândă și mai de

bune speranțe s'ar vedé din cuvintele ministrului Taaffe din discursul seu rostit cu ocaziunea dezbaterii proiectului privitoriu la armată; însă situațiunea cea problematică a cabinetului Taaffe în urma votului și de altă parte rașimul seu de Slavi, cât pentru noi, întunecă și această slabă mângâiere!

Revista politică.

Sibiu, în 30 Noembrie

Dacă în lumea politică ar fi normative numai actele guvernelor am pute fi siguri, că pacea nu va fi jig-nită, cel puțin nu în timpul mai de aproape. Administrațiunea superioră a armatei austro-unguresci a mers cu un pas mai departe în împușinarea trupelor din Bosnia. Dela Decembrie începând trupele de sub comanda generală din Sereievo sânt dincocate cu desevêșire pe picior de pace.

Împregiurarea aceasta este cu atât mai semnificativă, cu cât în apropiare Albanezii și Muntenegrenii s'au ciocnit și poate se vor mai ciocni pentru Gusine și Plava, ținuturi care în sensul tratatului din Berlin Muntenegrenii au tot dreptul să le recunoască pentru densi, și Albanezii se împrotivesc. Muntenegrenii asigură Europa, că colisiunile între densii și Albanezi vor înceta și în cele din urmă renitenții de până acum se vor supune sorții create lor de areopagul european.

Dacă ar fi numai cestiunea celor vre-o câțiva Albanezi pendentă, Europa n'ar avé pentru ce să fie neliniscită. Sânt însă numai unul sau doi pași dela Albanezi, Bulgarii, cari parte cochetează cu frații lor din Rumelia orientală, parte comit față cu Mahomedanii fapte, cari în tot momentul ar provoca conflicte între junele staturi de pe peninsula balcanică și între Poarta otomană, dacă influența rusească cu greutatea cea de pământ a amicitiei sale n'ar zăcé pe peptul înaltei Porți.

Scirile din Petersburg asigură, că atentatul dela Moscva a băgat o frică panică în întreaga societate înaltă a Rusiei. Consternațiunea se sue până în cercurile cele mai înalte. Aceste de altmintrea sânt dominate de două partide: una este cu toată rezoluțiunea pentru părerea, că țarul să abdică și să lase fiului seu greaua problemă de a regenera împărăția, căci nici cu sistema veche nici cu puterile usate de până acum nu mai merge; Marele duce chironom, care acum este bolnav, încă este de părerea aceasta. Din contră cealaltă, cu toate că e inferioară celei dintâiu atât în privința numărului cât și a însemnătății, nu vrea să scie nimica de o schimbare pe tron; încă nici un Romanoff n'ar fi lăsat domnirea în tină, influența unui astfel de fenomen ar fi asupra multor popoare ale imperiului funestă. Împăratul însuși încă nu s'a pronunțat de loc, el e bolnăvicios și foarte rău dispus. Situațiunea e înfățișată în colori posomorite.

În ședința dela 9 Decembrie n. veni pe tapet în camera italiană recunoascerea independenței Roterpelat pe guvern în privința recunoascerei independenței României. Ministrul president Cairoli a răspuns, că Italia, legată de România prin legături de amicitie și frățietate, a dorit de mult să ducă în îndeplinire actul de recunoaștere, însă a trebuit ca mai nainte să se împlinescă articolul 44 din Berlin. Italia, Francia, Germania și Anglia a trebuit să aștepte revisiunea constituțiunii României și, după păreriile celor patru cabinete, ar mai trebui așteptate și garanții pentru aplicarea constituțiunii revêđute. Convorbirile cu reprezentanții României au produs o declarațiune dată de guvernul României, alcărui cuprins l-a cetit Cairoli. Fiind declarațiunea satisfăcătoare, Italia a ținut, că a sosit momentul de a recunoaște independența României. De-

cisiunea aceasta s'a notificat guvernului român și celorlalte cabinete. Maurigi se declară mulțamit cu împărțirile lui Cairoli, care fură aplaudate foarte de toate partidele casei.

Dieta Ungariei.

În ședința dela 5 Decembrie s'a continuat la ordinea zilei dezbaterii generală asupra proiectului relativ la tacsă militară.

P. Szontagh aprobă principiul enunciat în proiect, dar cu toate acestea nu l'primesc. Proiectul cuprinde cu deosebire puncte, cari vatemă și atacă legile esistente; § 10 care statorcesce mărirea tacei, calcă principiul stabilit în legea de înarmare, § 6 alterează proporția cotei. După pactul dualistic Ungaria contribuie la cheltuelile comune 30 procente; la fondul de pensiune proporția e 23:77. Și acum vine acest proiect și stabilește o cotă de 43 procente. Asupra acestei schimbări însemnate nu ne-a lămurit nimene; este o procedere necorectă din partea ministrului obiectului. Cu ce se poate justifica această cotă? Se poate țice că această tacsă este un surogat al contribuțiunii de sânge, dar aceasta nu este exact, căci tacsă aceasta nu poate fi considerată decât ca o contribuțiune în bani și contribuțiunile în bani — dacă sânt comune — trebuie calculate în sensul legii dela 1867 după capabilitatea țerei de a contribui, ear nu după numărul sufletelor. Primindu-se acest proiect de lege militară Ungariei vor avé o pagubă însemnată în folosul Austriei, pentrucă Ungaria ar trebui să concurgă la fondul ce se va înființa numai cu 30 procente, cum cere legea dela 1867, pre când legea de față stabilește 43 procente. Proiectul de lege în Austria statorcesce în aceasta privință tacsă cu 1—80 florini, al nostru cu 3—100 fl. Aceasta nu e nici drept

FOIȚA.

O iernare în ghiață.

(Traducere din Jules Verne.)

(Urmare)

După un somn de 8 oare, călătorii au plecat mai de parte, însă nu înainte de a se fi întărit oamenii și câinii cu un prânđ substanțial. Câinii trăgeau sania pe ghiața netedă ca oglinda cu o ușurătate așa de mare, încât marinarii abia se puteau ține de ei.

Durere, la mai mulți dintre călători, din reflexul luminei lunei de pe nemărginitele suprafețe de ghiață, s'a ivit un rău care îl putem boteza cu numele „stelire”. Răul se manifesta prin usturime și dureri aproape insuportabile. Deosebit pătimiau Aupic și lemnariul Misonne, la care se desvoltase oftalmii în toată forma.

S'a mai observat un ciudat efect al refrângerei rađelor, căci de multe ori când gândia careva, că pășese pe

vre o ridicătură călca minciună, ceea ce i facea de multe ori să cadă. Din norocire nu s'a vâtemat nimenea mai serios și așa întâmplările aceste dau lui Penellan numai materie de a face glume înveselitoare. Cu toate aceste el a dat ordin, că nimenea să nu pășească nici odată fără de a cerceta terenul cu bățul ferecat, de care fiecare purta unul a mână.

În 1 Noembrie, așa dară țece țile după plecarea dela Jeune Hardie, înaintase caravana cam la cincideci de miluri spre nord. Oboseala se simția deja foarte tare la toți călătorii. Lui Ioan Cornbutte i steliau grozav ochii și în urma suferințelor vederea i se slăbise foarte tare. Aupic și Fidel Misonne mai mergeau numai pipăind și ochii lor păreau a'i fi ars reflexul cel alb; numai Maria remăsese până acum scutită de patima aceasta, de oarece dânsa petrecea cât se putea mai mult în colibă, eară Penellan însuflețit de curagiul seu vitejesc se ținea drept ca lumina; el rezista oboselei celei mai înfricoșate. Din toată societatea însă mai bine se afla Andreiu Vasling,

care se părea a nu băga în samă nici frig, nici dureri și nici stelire. Constituțiunea sa de fer rezista tuturor strapațelor. El observa cu bucurie cum descuragiară cuprinsese și pe cei mai tari și vedea deja apropiinduse momentul, în care societatea trebuia să se întorcă.

În fine în 1 Noembrie oboseala așa era de mare încât o pauză de mai multe țile se părea ne încungiuurat de lipsă.

După ce se alesese un loc de tăbărire se sfătuiră cum să și l'întogmească și s'a decis a clădi o casă de zăpadă, care să se rađime de unul din promontorii. Fidel Misonne a ficat numai decât depărtările fundamentului, cincisprețece urme lungime și cinci urme lărgime, și el, Penellan și Aupic au tăiat bolovani de ghiață, cari fură aduși la locul destinat și aședați în ordine. Fiindcă material era din destul nu era de lipsă să l'cruțe. Păretele din dos acūși fu ridicat într'o înălțime de cinci urme și tot așa de lat. Cam după un timp de opt oare toți patru păreții erau gata.

În partea de meadăi s'a lăsat loc de ușe, preste care atârna o pândă de cort, care se întindea ca plafond peste toată casa.

Mai era a se face acoperișul acestei clădiri efemere și după o lucrare opintitoare de trei oare și acesta fu gata; fiecare s'a retras obosit în casa de zăpadă. Ioan Cornbutte suferia atât de mult de nu era în stare a păși odată. Andreiu Vasling a sciut să se folosească așa de bine de descuragiarea și durerile vechiului marinariu, încât a stors dela acesta promisiunea, că nu va mai continua investigațiunile în pustietățile aceste înfiorătoare.

Penellan era într'o dispozițiune desperată; pentru el era un ce revoltătoriu și laș a renuncia pe basa unor supozițiuni de nimica dela cercetarea după soți, însă remonstrațiunile lui n'au avut succes. Întorcerea era așa dară decisă.

Societatea întreagă însă avea lipsă de odichnă și de recreațiune după încredările din urmă așa în cât până

nici corect după logică. Din aceste considerațe oratorul respinge proiectul. (Aprobare viuă în stânga).

D. Irányi află că li se face dreptate acelor care nepotând servi în armată pentru vre-un defect trebuie să presteze o contribuție corespunzătoare în folosul celor ce au devenit invalizi sau în folosul văduvelor și orfanilor acestora. Dar totuși oratorul trebuie să spună guvernului că a întârziat atâta vreme cu introducerea legii, pentru că statul, dacă calculările guvernului sunt esacte, are în urma acestei întârzieri o pagubă de aproape 30 milioane florini. Oratorul polemizează cu Szederkényi care a declarat această tacsă nedreaptă. Elveția democratică a introdus această contribuție de la începutul secolului și acolo serviciul militar e cu mult mai ușor decât la noi, cari abia de 25 ani am avut patru resboaie. Dar aceasta tacsă există nu numai în Elveția ci a fost introdusă și în Franca de prima republică; ea există în Bavaria. Dacă oratorul trebuie să respingă proiectul, el o face aceasta pentru cuvântul, că principiul în sine corect nu este bine aplicat.

Mai întâiu se introduce printr'ensul o nouă afacere comună, fondul de ajutor pentru militari, după aceasta venitul se folosește și pentru delaturarea deficitului. Suma prisositoare după ajutorarea orfanilor, invalizilor etc. ar trebui folosită numai pentru scopuri de apărare a Ungariei; mai departe oratorul nu și vede împlinită dorința, ca administrarea fondului să fie controlată de o deputație regnicolară, ca și rezerviștii suplimentari să plătească tacsă și ca cei incapabili de câștig să fie scutiți cu desevășire; mai departe aceia cari au devenit incapabili pentru serviciu după ce a servit pe jumătate să plătească și tacsă unul sau doi feciori în serviciu armatei, de asemenea să plătească numai pe jumătate tacsă pentru fiul scutit: tacsă ar trebui să se plătească ca ori ce contribuție, la părăsierea anului, și nu deodată întreagă. Nu e de admis principiul ca incapacitatea de a plăti tacsă să fie pedepsită cu arest. Oratorul mai critică și alte dispoziții, anumite dispozițiile ca cei ce emigrează să plătească deodată tacsă pe 12 ani, că trecerea cu locuința dintr'o comună într'alta să fie condiționată de plătierea tacei ș. a. Oratorul este aplecat a primi un proiect de lege, care cuprindând principiul fundamental să fie scutit de manciătățile ce le are proiectul de față, manciătăți, cari nu se pot emenda în desbaterea specială. Oratorul voiesce ca cetățenii să fie cât se poate ușorați de sarcini, dar dên-

sul are și simpatii către cetățenii ce se află în armată, către soldații Ungariei, cari apără patriotismul și libertatea cu sângele lor când va cere trebuința. Nu primesc proiectul.

F. Szederkényi observă rectificând că dacă proiectul de față corespundea punctului respectiv din legea dela 1868, el l-ar fi judecat în discursul sau din ședința trecută din alte puncte de vedere.

Ministrul president C. Tisza se întoarce mai întâiu contra argumentelor aduse eri de Szederkényi. Acesta își rezervase a vorbi la discutarea legii de înarmare de imensele strapațe ce le impune serviciul militar de ați soldaților. La aceasta replică ministrul president că soldații togma pentru așa sunt soldații ca să poarte resboiu și resboiul e împreunat cu strapațe. S'a dis mai departe că în vederea acestor strapațe mulți vor preferi a se scuti de serviciu plătiind tacsă. Aceasta e o contradicere, pentru că și cel mai sêrac, dacă strapațele sunt chiar așa imense, va plăti mai bine cei 3 fl. decât să se supună la strapațe.

Nu se poate dice că acest proiect de lege ar avé o putere retroactivă, pentru că obligamântul însuși e stabilit în legea dela 1868, numai cât atunci acest obligamânt nu s'a detaiat prin lege. Aceasta e numai un avantaju pentru respectivii, căci în loc de a plăti tacsă pe 12 ani, ei o vor plăti numai pe 1—2 ani.

Cât pentru întrebunțarea banilor prisositori dispoziția proiectului de față e mai bună decât cea provădută în legea dela 1868, căci ne ameliorăm finanțele.

Presentarea proiectului s'a întârziat din motivul că guvernul unguresc present și cele de până acum nu s'au învoit ca fondul în chestiune să fie administrat de ministrul de finanțe. Ministrul president că aici nu e vorba de cheltuelile armatei comune ci de aprovizionarea soldaților și a familiilor lor — și de acea e corect să se ia ca basă cuota după care Ungaria contribuie la contingent. E corespunzător și drept că îngrijirea de invalizi e comună, căci ușor se va pute întâmpla ca într'o campanie să devină mai mulți invalizi dintre Unguri. Cuota Ungariei la fond e ficsată, ce va întrece preste cuotă va încurge în casele erariului.

Ministrul president e convins, că fiesce cine va afla corect principiul de a se introduce o tacsă pentru scutierea de serviciul militar, fiesce cine va aproba îngrijirea noastră de soldați și de familiile lor și prelângă aceasta de sporirea venitului erarial, fiesce

cine va afla tacele stabilite drepte. Din aceste considerațiuni recomândă primirea proiectului de lege.

Bl. Orbán respinge proiectul pentru că nu voiesce să se sporească contribuțiunea de sânge cu altă contribuțiune nouă în bani. Propune a se lua măsuri energice pentru cere corupțiunile la asentări, anumit pentru ceice scutesc fără basă legală o pedeapsă de 10 ani temniță.

Ministrul de justiție T. Pauler replică, că pedepsele pentru asemenea casuri sunt provădute în codul penal și pedepsirea se ține de judecătorii.

L. Mocsáry respinge proiectul, crede că nu se mai pot stoarce 4 milioane contribuția nouă directă. Tacele sunt prea mari și aplicarea legii va provoca complicațiuni odioase, mai ales în punctul pedepselor.

B. Lukács recunoaște îndreptățirea principială de a se introduce această contribuțiune, se întreabă însă, dacă este bine aplicat acest principiu? Oratorul constată, că aplicarea e greșită, și nu poate primi proiectul din considerațiune către interesele financiale și economice ale țerei. Guvernul s'a abătut dela dispozițiile legii din 1868, și motivele lui nu ne sunt conoscute. Inițiativa la această lege a emanat dela senatul imperial austriac, ear nu dela guvernul unguresc. Proiectul de față are desavantagiul, că introduce o contribuțiune mai mare decât cer cheltuețele preliminate într'ensul. Proiectul diferă de legea de înarmare și prin aceea, că în cea din urmă nu e vorba de crearea și manipularea separată a unui fond nou și guvernul totuși intenționează aceasta cu cugetul rezervat ca în cazul unei mobilisări nouă să poată acoperi spesele eventuale. (Așa este! în stânga). Un defect însemnat mai are proiectul că nu enunță pe față că sumele privitoare la contribuțiune în tacsă sunt de venit. Întrebunțarea acestor sume devine prin aceasta ilusoră.

În fine respinge proiectul de lege.

I. Madarász, ar fi dorit ca acest proiect să nu se fi substernut de loc până la înființarea unei armate unguresci independente. (Aplause în stânga extremă). Cetățenii supuși la această contribuțiune și așa nu se bucură de drepturi deosebite, și dacă cu toate aceste statul le impune această sarcină, el procede într'un mod ce vătămă simțul de dreptate și mințea sănătoasă. În fine respinge proiectul.

Ședința se înterupe și după stabilirea ordinii de zi pe mâne, se închide la 2 oare.

ratec. Frigul era așa de teribil încât subcarmaciul simția cum îi degeră mâinile. După ce le-a muiat vêtros în zăpadă și le-a frecat bine, a fugit iute în colibă.

„Grozav vifor, dise el; să dea ceriul să ție casa noastră, căci altfelu suntem perduți!“ (Va urma).

* (Conservarea bucheteilor). Dăm după Figaro diar parisian, acest consiliu adresat blondeilor și brunetelor ce primesc buchete.

Când un buchet începe a se ofili (veșteți) să se pună a se ferbe apă în clocote într'un vas, din care vêtsând o parte, să lași numai atât cât să se moaie a treia parte din coadele florilor. După ce buchetul va sta astfel (cu a treia parte a mănunchiului) în aceea apă, până ce se va reci — ai să veți toate florile reintinerind și deschidându-se.

Proiect de lege

despre tacsă militară.

Cap I.

§ 1. Tacsă militară sunt datori a o plăti:

1. a) Aceia cari s'au aflat neapți pentru totdeuna a presta serviciul militar și ca atari sunt sterși din listele de asentare.

b) Aceia, cari se reintroduc în listele de asentare sau în timpul cât se află în ultima clasă a etății sau după ce au eșit din această clasă.

2. Acei cari se eliberează în ultima clasă a vârstei (de asentare) sau după ce au eșit din aceasta pe basa § 10 din legea pentru înarmare art. XL: 1868, sau sunt dimisionați în înțelesul § 40 punct c) din art. de lege citat.

3. Aceia cari înainte de a și termina serviciul militar se demisionează pentru un astfel de defect trupesc, care nu face pe respectivul necapabil de câștig și care nu provine din împlinirea datorințelor sale ca militar.

4. Acei obligați a milita, cari emigrează din monarchia austro-ungară, înainte de a trece timpul serviciului lor, legal (art. de lege XL: 1868 § 55).

Cu privire la aceia cari vor veni, înainte de înactivarea acestei legi, într'una din categoriile amintite în punctele 1, 2, și 3, va începe datorința de a plăti tacsă militară cu anul, în care se va înactiva legea de față.

§ 2. Datorința de a plăti tacsă militară se întinde:

a) cu privire la indiviții amintiți în punctul 1 și 3 § 1 pe fie-care an al serviciului legal (§ 4 din legea de înarmare), care avea să l plinească încă respectivul la cazul dacă se înrola, respective, dacă nu se dimisiona;

b) cu privire la indiviții amintiți în punctul 2 § 1, peste toți anii din perioada de serviciu de 12 ani, în decursul carora eliberarea sau dimisionarea rămâne în valoare pentru respectivul.

c) cu privire la militarii amintiți în punctul 4 § 1, peste toți anii din serviciul de 12 ani care avea să l plinească încă respectivul în sensul legii de înarmare, ori că a fost aflat apt pentru serviciu ori neapt.

§ 3. Nu sunt datori a plăti tacsă militară:

1. Cei ce nu sunt capabili de câștig, întru cât nu au nici avere;

2. Acei seraci cari se bucură de ajutoriu public.

3. Acei deobligați la serviciul militar, despre cari tractează § 10 din art. de lege XL: 1868 și cei ce se țin de gloate pentru anul, în care se chiamă la serviciu.

§ 4. Datorința de a plăti tacsă militară înceată:

a) cu moartea individului supus contribuțiunii;

b) dacă cel supus contribuțiunii ajunge între indiviții cari se bucură de o aprovizionare publică;

c) la cazul de strămutare de pe un teritor al unui stat din monarchie pe teritoriul celuilalt stat al monarchiei pentru teritoriul, din care a emigrat respectivul.

§ 5. Venitele ce vor încurge sub titlu de tacsă militară se vor întrebunța în prima linie:

1. pentru îmbunătățirea aprovizionării invalizilor;

2. pentru îngrijirea de văduvele și orfanii gagiștilor pe lună și a soldaților, cari se țin de statul armatei, de marina de resboiu și de milițiile teritoriale (honveți) și au cădut în luptă cu dușmanii s'au au murit în urma rănilor sau a strapațelor din resboiu.

În a doua linie se va întrebunța o parte din venitele amintite pentru ajutorarea familiilor lipsite a celor concediați în mod durabil, a rezervistilor, a rezervistilor suplimentari și a honveților, dacă acestia se conchiamă în cas de mobilisare.

una altă nici gând nu putea fi de pregătirile de întoarcere.

A patra și Ioan Cornbutte era restaurat într'atâta, încât a putut hotări un loc unde, să se îngroape victualele ce erau de prisos pentru călătorie: pentru cazul neșababil, că investigațiunile s'ar mai estinde încă odată în direcțiunea aceasta s'a însemnat locul cu un semn, care era ușor de cunoscut. În fie-care și de călătorie căpitanul lăsase în urmă astfelu de deposite, pentru că în chipul acesta își asigură victualii pentru întoarcere, care nu trebuia să le transpoarte mai departe pe sanie.

Diua de plecare era ficsată pe 5 Noemvre la de ce oare. O întristare adâncă cuprinsese societatea întreagă. Vădând Maria cât era unchiul ei de descurajat și de desperat nu și putu oprî lacrimile. Ce suferințe înfricoșate și zadarnice! ce de muncă pustie! În cât privește pe Penellan, el era în o dispozițiune detestabilă; el blăstăma și îngiura toată lumea și nu întârziă apune înaintea conșoților săi slabiciunea și lășitate lor; el le presenta modelul Mariei;

ea ar fi mers până la sfârșitul lumii, fără de a se văiera odată măcar.

Andreiu Vasling nu și ascundea nici decum bucuria, că se reintorc; el se silia acum mai mult ca ori și când altă dată în giurul tinerei fete și căuta a o mângăia, că dacă va trece iarna, investigațiunile se vor începe de nou, cu toate că bine scia că atunci toate întreprinderile vor fi prea târzii.

Cap X.

Îngropări de vii.

În seara dinainte de întoarcere, când societatea era ocupată cu pregătirea cinei și Penellan tocma dărăburia nisce lădi spre a câștiga material de foc și a l băga în cuptoriu, casa de zăpadă dintr'odată se umple de un fum gros și un cutremur înfricoșat a clătinat edificiul și pe locuitorii lui.

În toate părțile domnia întunecului cel mai adânc, numai vântul mugia înspăimântătoriu. Pe lângă aceste ninge ninsoare deasă cu vifor volbu-

Militarii conchiemați în înțelesul § 18 din art. de lege XL: 1868 la serviciul de campania, mai departe cei ce se țin de gloate se consideră egali cu cei conchiemați la serviciul activ în linie, marină de resboiu și în mișcările teritoriale.

§ 6. Acea parte din venitele încasate sub titlul tacsei militare, care este destinată pentru scopurile prevădute în punctul 1 și 2 a § 5, se va administra de ministrul de finanțe împreună cu interesele ca fond separat. La acest fond vor contribui țările co-roparati. Ungesii după proporția contingențului lor de recruți de astădată 857.470 fl. v. a. pe an.

§ 7. Dreptul de a dispune de fondul înființat în înțelesul § 6. se convine ministrului pentru apărarea țării în înțelegere cu ministrul comun de resboiu.

În cas de resboiu acest fond se poate folosi întreg pentru scopurile prevădute în lege. (Va urma).

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Cubin lângă Dunăre 25 Noemv. (Fapte marinimoase). La începutul an. 1879 spre norocirea opidului Cubin, de primar comunal se alesese cu unanimitate A. D. Theodorovici.

Acest individ primi sarcina aceasta absolut numai ca să aducă odată la cale atacerile opidane, cari până aci erau în ruina ruinelor, și separat față cu scolile și învățătorii.

Ca să vadă on. lectori, un primar cu intelegență nobilă ce idei și ce tendențe posedă, voi enumeră aci din multe d-sale esemple demne toate de pozițiunea d-sale numai unele cari s'au efectuit spre interesul scoalelor și învățătorilor.

De când ocupă postul de primar făcu ceea ce antecesorii sei nu făcuseră în 10—20 de ani. Se îngriji cât îi succese prin starea financiară de prevederea scoalelor cu lipsințele obiecte; fie-care scoală căpătă liberă voie ași procura carte în limba sa maternă (fresce pe spesele comunei) se supuse cu o neobosită energie față cu întimpinătoarea opozițiune a ridica salarele învățătorilor, cari până aci aveau numai 300 fl. la 400 fl., se îngriji mult ca fie-care învățătoriu săși capete regulat prescrierea competență atât fișă cât și naturală!

În fine: cel mai proaspăt și mai demn fapt al resp. domn este, că vedând sărăcia, în care se svêrcolia poporul și vedând că golăteata copiilor de vestimente împedecă frecuentarea prelegerilor scolastice, luă o inițiativă de tot sublimă între marinosități, căci făcu o listă prin carein colectă dela amicii sei neguțătorii o cantitate enormă de materii de iarnă, din care se îmbrăcăre preste 80 de copii de scoală, de toate naționalitățile opidului.

Deci în numele a lor 15 scolari români îmbrăcați din aceste materii, donate mai mare parte de d-sa vin ași esprime călduroasele noastre mulțămiri. Urându-i viață îndelungată spre folosul și spre aducerea scoalelor noastre opidane la o stare și mai bună ca cea de present.

Dee bunul Dșeu ca astfel de bărbați să nu lipsească nici pe un moment din sinul unei națiuni și astfel de esemple să fie imitate de primarii acelor comune, unde scoala este numai un edificiu dar interiorul e gol din cauza sărăciei în care zace poporul! D. C.

Varietăți.

* Eri s'a celebrat în biserica noastră din cetate, întru pia amintire a întru fericire reposatului Archiepiscop și Metropolit Andreiu Baron de Șaguna, servițiu divin, împreună cu liturghie și părăstas solemn.

* (Ședința publică din sala Seminarului Andreian) a eșit spre deplina mulțămire a publicului care era așa de bine reprezentat încât sala cea mare a seminarului a fost de tot mică spre a'l cuprinde în întregul seu. Corul elevilor seminariali s'a ținut brav în toate trei piesele de cântece. Cuvântarea festivă, disertatiune și declamațiuni toate au mers bine; impresiunea cea mai bună din cele din urmă a făcut „Căpitanul Can”, declamat de clericul Micu. I. Ilustritatea Sa Vicariul și Archimandritul N. Popea a mulțămit junimei și conducătorilor ei pentru progresele ce face. Ne asociăm și noi gratulând dlui conducătoriu, Dr. Barcian și dlui profesor de cântări D. Cunțan pentru succesele frumoase.

* (Esundare). Din comuna Verd ni se scrie că în urma ploilor din săptămâna trecută riul Hârticibaciu, care nefind regulat noroiesce în tot anul comuna și hotarul jumătate, s'a reversat fără veste și cu răpejune în noaptea de 23 Noemvre v. pela meșul nopții peste tot hotarul și peste comuna. Apa a umplut comuna străbătând prin case, pivnițe, grajduri și șuri. Oamenii au fost silți săși scoată vitele din grajduri în puterea nopții. Pre mulți i-a surprins apa în somn, pomeninduse și nepuțând eși din case s'au suit prin poduri și acolo au petrecut cu copiii în frig până dimineața. Vitele au stat în apă. Unui biet Român i-a succese abia Sâmbătă a. m. ași scăpa pe un băiat al seu de 4 ani. Un tiner a străbătut călare prin apă de 4 1/2 urme și printre sloii de ghiață până la casa înneacă. S'a suit în pod și a luat copilul mai înghețat cu sine. Apa a rupt porți, închisori, a dărâmat 2 case înecând bucatele s. a. a noroit nutrețul, cu un cuvânt a făcut comunei o pagubă foarte mare.

* (Un omor înfricoșat) Din Satulung ni se raportează despre nesiguranța publică ce domnesc pe acolo următoarele: Comunele Săcele de vre o câți va ani nuși mai pot afla liniseea de noapte din cauza deselor conturbări din partea furilor. Mai nu este di, înțcare se nu se audă că n'ar fi fost cercetate de furi casele pacnicilor locuitori Români. Și nici nu e de mirat fiindcă românii seceleni sunt duși mai preste tot anul la economiele lor în România, lăsând acasă numai femeile și copiii lor. Așa în preseara zilei din 21 Noemvre pre la 10 oare a bătut cineva în poarta lui Ioan Frățilă din comuna Satulung cerând a i se deschide, căci aduce o depeșă telegrafică dela postă. Femeile — mama și nora — înspăimântate de această veste, deschiseră poarta și furul le urmă până în casă. Aici tiranul în loc de telegramă, scoase un revolver și descărcă din trênsul două gloanțe nimerind pe amândouă femeile în pept. Sirmanele femeii cuprinse de frică aruncară lumina din mână, apoi fugiră în chilia de cătră stradă, înucind ușa după sine. Tălhariul după ce observă se răpedi la ușa dar în zădar și-a încercat puterile, căci nu a putut străbate la sângerândele femeii, fiind ușa bine înuciată. Bătrâna a cădută jos înneacă în sânge și și-a dat nevinovatul suflet; ear cea tină abia în etate de 17 ani și-a păstrat încă prezența, n'a observat însă nici pe mamăsa care trăgea de moarte nici șiroaiele de sânge ce i curgeau și ei din pept ci deschidând ferreastra a trigat „Ajutor!” — Vecerătea deșteptată de aceste țipete dureroase a alertat într'acolo, dar tălharul se depărtase fără a lua cu sine ceva. Gendarmeria din noaptea aceea urmărește pe tălhariul necontent în toate părțile dar nu l-a putut afla încă. Ce va fi cu viața tinerei femeii? nu se scie destul că s'au adus mai mulți medici, însă glonțul nu i l-au putut

scoate din pept, fiind ascuns pe sub coaste.

* (Atentat tâlhăresc — aflarea unui cadavru — furt cu încălcare — diverse). Din Orșova i se raportează lui „Osten”: Mercuri în 26 Noemvre n. seara la 7 oare, un om tiner bine îmbrăcat intră în prăvălia bine luminată a lui Iacob Oswald, togma când acesta eșise, și întrebă pe nevastă, că unde se află bărbatul? În momentul când nevasta voia să deschidă ușa și să cheme pe servitor, tălhariul se aruncă asupra femeiei, i astupă gura și i ceru bani amenințând-o că de nu i va da o va omori. După o încăerare îndelungată îi succese femeiei ași desface gura și strigă după ajutoriu; tălhariul vedu pericolul și fugi. Oswald se afla în vecinătate și auși strigări după ajutor, se grăbi cătră casă și află pe nevasta sa zăcând leșinată pe pământ. După ce o strigă pe nume mai de multe ori nevasta și veni în fire și istorisi întâmplarea. Oswald a făcut arătare fără întârziere la pretură despre cele întâmplare, pretura a dispus cercetările de lipsă, dar cu toate acestea până astăzi nu i-a succese a pune mâna pe tălhariu. Nevasta lui Oswald a rămas cu unele contusuni pe față și mulțămescă că a scăpat cu viața, căci tălhariul căuta mereu sub vestimintele sale după un instrument de omor. — În Cerna lângă Toplița s'a aflat la 27 Noemvre n. cadavru unui locuitoriu din Mehadia, care dispăruse în timp scurt. Prin obducțiunea medicală s'a constatat, că cauza morții a fost un atentat tâlhăresc. În noaptea dela 26 spre 27 Noemvre a fost încălcată judecătoria cercuală din Orșova. Încălătorii au spart pulpitele meselor și au luat vre-o câțiva floreni aflați într'ensele. Doi oficiali au avut paguba căci aveau bani privați păstrați în pulpitele meselor. Sântem abia la începutul iernei — ce va fi mai târziu după înăsprirea frigului și micșorarea câștigului? Furturile și încălcările vor fi la ordinea zilei. Aceste se vor pute preveni numai prin intervențiunea energică a poliției, care trebuie să deparțeze servitorimea ce nu se află în serviciu. — În 25 Noemvre a trecut prin Orșova vaporul român de resboiu „Stefan cel Mare” care până acum se afla în Buda vechiă la reparatură. După cum aflăm, direcțiunea societății de navigațiune pe Dunăre a sistat în 22 Nov. primirea de mărfuri pentru stațiunile din jos de Orșova.

* (Sultanul moare de foame) Diarul oficios „Politische correspondenz” din Viena publică următoarele din Constantinopole:

„În palatul Sultanului, lipsa a ajuns la culme. Într'o di, Osman-pașa mareșalul palatului a trimis la tarapană pe o rudă a sa, pentru ca să vadă dacă nu se găsește acolo nescari obiecte, cari s'ar pute preface în bani.

El avea intenția de a pune mâna pe borcanele de platină, destinate pentru topirea aurului, și numai după ce s'a dis, că făcându-le din nou vor costa de trei ori prețul cu care se vor pute vinde el a renunțat la scopul seu.

Cu aceasta ocazie, trimisul lui Osman spunea directorului numitului stabiliment:

„Te miri de pasul, ce voesc săl fac; dar dta nu scii, că vom muri cu toții de foame și că în palat numai este nici o pară.”

Osman-pașa în persoană este mai puțin de plâns; el găsește totdeauna că și mijloace pentru a pune mâna pe leafa sa lunară de 42,000 franci.

El se servește de un om de încredere de un sergent robust pe care l-a postat chiar înaintea ușei cabinetului ministrului de finanțe. Îndată ce vine cineva, care după aparența se vede, că aduce vre o sumă mai mare de bani sergentul năvălesce în cabinetul ministrului și în numele lui Osman-pașa ia în primire toți

bani ce se află în casă până la suma ce se cuvine viteazului mareșal. R.

* (Instrucțiunea femeiei în Englitera). După Atheneum, cursurile pentru instrucțiunea superioară a femeii în universitatea din Cambridge sânt în deplină activitate. Numerul studenților de sece feminin este de 82, afară de personalul colegiului care are o organizare specială. N'au fost, se pare, ușor de a găsi locuințe pentru atâta lume; pe când unele studente au fost primite la Newham-Hall, care ca și Giston, este un colegiu pentru femei, alte au găsit asil la Norwich-House și în altă casă improvizată, sub direcțiunea unei doamne institutoare.

În anul 1878—79, au urmat cursurile 101 studente și la sfârșitul anului scolar, în Iunie multe au trecut esamenul superior.

Cursuri de sciință s'au început. Deschiderea lor a coincizat cu instalarea unui laborator chimic care ofere mari resurse. În același timp, un generos donator a oferit un aparat electric și burse pentru studenți de sece feminin fundate de corporațiunea argintarilor, a fabricanților de postav și a vândătorilor de postav.

Femeile pot fi admise și în serviciile administrative; căci murind secretarul asociațiunei a fost înlocuit cu o femeie miss Kennedy.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

London, 12 Decemvre n. „Biroul Reuter” anunță din Calcuta din 12 l. c.: Când, astăzi de sară, a sosit vice-regele aici un individ a împușcat de două ori asupra i, fără săl nimerească. Atentatorul este arestat.

„Times” anunță: În apropiere de Cabul trupele engleze fură atacate în 11 l. c. de mari masse de Afghani. Generalul Macpherson a causat Afghaniilor mari perderi și astăzi i-a atacat de nou. Inimicul se află în număr mare în vecinătatea dela Cabul.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

O transacție ortografică.

(Urmare).

Nimenea încă n'a susținut, că în limba română între i și trecerea sunetelor d, s, t în đ, ș, ț nu ar exista foarte adeseori un necausal. Ori cine adesece limba noastră mai de aproape află ușor:

1. În flecsiunile de declinare și conjugare d, s, t se schimbă în đ, ș, ț, când se află înainte de i scurt sau jumătătit; și rămân neschimbați când se află înainte de e. Ecsemples: ard, arđi, arde; ars, arși, arse; bat, bați, bate. Această regulă este atât de generală, încât numai o excepțiune unică și neînsemnată se află, adecă: când lui t (urmat de i) i premerge un s, atunci înmuierea se aruncă înapoi asupra lui s, făcându-l pe acesta ș, d. e. acest, acești, prost, proști.

Eu țin că acest cas de trecerea lui d, s, t în đ, ș, ț, este de mare importanță, căci cu deosebire din flecsiune se cunoaște organismul unei limbi indogermanice și funcțiunile lui: anatomia și fiziologia sa.

2. Înainte de i lung d, s, t încă se schimbă foarte des, cu deosebire ear' în flecsiune, în đ, ș, ț. Ecsemples: aude, auđim, auđit, a auđi; dice, dicle — ese, eșim, eșit, a eși; beșică, reșină — pate, pățim, pățit, a păți; mulțime, subțire.

3. Foarte des d, s, t se schimbă în đ, ș, ț și atunci când urmează un i scurt și încă o altă vocală (cu deosebire e) Aceasta se vede înainte de toate din astfel de ecsemples, unde deja în limba latină se află

acel i scurt, care în limba română a amuțit, arătând aici, după scrierea cipariană, numai trecerea lui **d**, **s**, **t** în **q**, **ș**, **ț**: meada (-di, -ncapte) (lat. *media*, ital. *mezza*); rađa (lat. *radius*, ital. *razzo*); spuđa (lat. *spodium*) — ușa (lat. *ostium*, ital. *uscio* = ușo); fașa (lat. *fascia*, ital. *fascia* = fașa); pășune (lat. *pastio*, ital. *pasciona* = pașona) — știința (lat. *scientia*, ital. *scienza*); putința (lat. *potentia*, ital. *potenza*)*.

Cred însă, stimată redacțiune, că nu este nescientific a presupune, că și în cuvinte ca: *dece* (lat. *decem*), *deu* (lat. *deus*); *șede* (lat. *sedet*), *șapte* (lat. *septem*), *șerpe* (lat. *serpens*); *țeara* (lat. *terra*), *țest* (lat. *testu*) etc. trecerea lui **d**, **s**, **t** în **q**, **ș**, **ț** s'a cauzat prin i din diftongul *ie*, care în limbile române se naște din e scurt înainte de consoanță simplă, în limba română și spaniolă și din e în pozițiune (Diez, I, pag. 151—153). Va să zică i nu vine din senin în ortografia cipariană a unor cuvinte precum: *diece* (ital. *diece*, span. *diez*), *diu* (franc. *dieu*, proven. *diéus*); *siede* (ital. *siede*), *șapte* (span. *siete*), *șierpe* (span. *sierpe*, valon. *sierpain*); *țiera* (span. *tierra*, latin. *tiara*, friul. *tiare*), *țiest* (span. *tiesto*) etc. Veți bine, acela care scrie un diftong atunci, când nu se mai aude decât un singur vocal, trebuie să scrie cu atâta mai mult un diftong atunci, când acesta se aude pe deplin, d. e. peatră, oameni (Diez, Gram. I, pag. 151—153; 160—162). Altcum ciparianul care scrie simplu **é**, **ó** și întreabă, cum vine a în cuvinte ca: peatră, oameni, ar pute fi însuși întrebat cu mai multă îndreptățire, cum vine i în cuvinte cu: *dece*, *șapte*, *țeara*?

Eu însă am voit numai să constat sau dacă voiți, să aduc aminte că în adevăr i foarte adeseori cauzează schimbarea sunetelor **d**, **s**, **t** în **q**, **ș**, **ț**; ba în flecsiune înainte de i scurt **d**, **s**, **t** totdeauna se schimbă în **q**, **ș**, **ț**. Maioreșcu nu poate nega aceasta; dar el față cu scrierea cipariană susține: „Se va pute numai afla (Pumnul și Mussafia ne-a arătat-o) un șir de reguli pentru pronunțarea nouelor sunuri, paralele cu care vor merge o sumă de excepții.“ Maioreșcu are dreptate. După sistemul ciparian, care întrebuițează numai circumflexul ici colo (d. e. *dice*, *si*, *subtire*) sunetele **q**, **ș**, **ț** nu se pot scrie hotărît și sigur: în cetire mereu trebuie să șovăiesci între **d** și **q**, **s** și **ș**, **t** și **ț**. Și eu mărturisesc cu toată sinceritatea că, neavând de a alege decât numai între scrierea cu „codițe“ și cea cipariană, totdeauna mă voi de-

*) Să mi fie permis a cita pe Diez, Gramatik d. rom. Spr. tom. I, pag. 233 (ed. 4): „Wie t vor palatalem i in z=ts, so tritt d in z=ds (weiches z) über. Das Hervortreten dieses aus di erzeugten Sibilanten lässt sich schon in der sinkenden Latinität wahrnehmen. indem man gr. *δια δια za ze* aussprach, *zibolus* für *diabolus*, *zaconus* für *diaconus*, *zametrus* für *diametrus*, *zeta* für *diacta*, vgl. äol. *zaxgá* für *zaxdla*. Nach Servius würde diese Aussprache eher lateinische als griechische Wörter getroffen haben; er bemerkt nämlich bei dem Ländernamen *Media: di sine sibili proferenda est, graecum enim nomen est* (Schneider I, 387), dem lat. *media* kam also der Sibilant zu. Dem entspricht in einer italienischen Urkunde v. J. 793 *mezia* für *media* H P Mon. n. 14; ital. mit unterdrücktem i *mezza*. Andere lateinische Beispiele sind *zobus* für *diebus* Mur. Inscr. 1571, 1; in einer Urkunde von Bergamo *zavciouoo* für *gaudio* Mur. p. 169; ein Glossar aus dem 7. bis 8. Jh. übersetzt das deutsche *speicha* mit *razus*, it. *razzo*. De altmintrelea, veți bine, Diez scrie totdeauna **z** pentru **z**, **ț** (ca și în scrierea provencială și neo-grecă) pentru **u**, și **s** cu un apostrof deasupra pentru **m** — încât adecă privesce limba română. Tot astfel scrie românește și renunțatul romanist Mussafia din Viena, cu singura excepțiune că pe **s** nu pune apostrof, ci, ca la Slavi, un circumflex în-tors (š).

clara pentru cea dintâiu. Ciparianilor le place a accentua analogia între **di**, **si**, **ti** de o parte și **ci**, **gi** de altă parte. Ei uită însă, ceea ce Maioreșcu cu drept observă, că în respectul lui **ci**, **gi** există numai foarte puține excepțiuni; și ei bucură uită apoi mai cu samă un ce prea însemnat: avem un mijloc sigur, litera **h**, pentru a împedeca palatalizarea lui **c** și **g** înainte de **i** — pecând după sistemul ciparian n'aveam nici un mijloc pentru a împedeca muierea lui **d**, **s**, **t** în **q**, **ș**, **ț**, când acele sunete se află înainte de **i**. Aceasta din urmă ași accentua-o cu deosebire. Dacă am avea în sistemul ciparian mijlocul amintit, atunci cu toată „suma de excepții“ astăzi maioritată a Românilor n'ar scrie cu „codițe“, precum în adevăr face.

De altă parte însă totuși să nu dăm uitărei: că în flecsiune **d**, **s**, **t** înainte de **i** scurt regulat se schimbă în **q**, **ș**, **ț**; că și înainte de **i** lung **d**, **s**, **t**, cu deosebire eară în casurile importante ale flecsiunii, foarte des se moaie în **q**, **ș**, **ț**; că și înainte de **i** scurt urmat de altă vocală **d**, **s**, **t** foarte adeseori devin **q**, **ș**, **ț**. Cu un cuvânt, să luăm în considerațiune, că într'o mulțime de cazuri și încă foarte importante chiar după Maioreșcu, care pune atâta temei pe flecsiune — **d**, **s**, **t** înainte de **i** se schimbă în **q**, **ș**, **ț**.

Nu suntem deci neîndreptățiti, a ne folosi de **i** pentru a arăta în scriere înmuierea lui **d**, **s**, **t** în **q**, **ș**, **ț**, întocmai precum se face aceasta prin sedilă. Maioreșcu respinge scrierea lui **w**, **u** cu **si**, **ti** „ca pe una, ce nu îndeplinește misiunea principală a alfabetului, fiindcă nu însemnează prin litere deosebire sunurile fleționare.“ Aceasta însă s'ar pute obiecta și în contra scrierii lui **u**, **u** cu **ci**, **gi**, pe care o admite Maioreșcu, cu toate că nu „însemnează prin litere deosebire sunurile fleționare.“ (Va urma).

Bursa de Budapesta din 11 Decemvre n.

Renta de aur 96.15, Împrumutul drumurilor de fer ung. 114.4/8, I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung. 74.10, II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. 85.75, oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. 77.50, împrumutul ung. cu premii 108.50, obligațiuni ung. de rescumpărarea dicimei de vin 88.50 obligațiuni urbariale ung. 86.90, obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire 87.50, obligațiuni urbariale temșiane 87.—, obligațiuni cu clausulă de sorțire 85.—, obligațiuni urbariale transilvane 85.50 obligațiuni urbariale croato-slavonice —, datorie de stat austriacă în hârtie 68.90, renta austriacă în argint 70.25, renta de aur austriacă 81.—, sorți de stat dela 1860 131.—, acțiuni de bancă austro-ung. 856, acțiuni de bancă de credit ung. 279.50, acțiuni de credit austr. 279.50, argint —, galbin 5.52, napoleon 9.30, 100 marce nemțesci 57.70, London (pe polița de trei luni) 116.55.

Bursa de Viena din 11 Decemvre n. 1879.

Metalicele 5% . . . . . — —
Acțiuni de bancă . . . . . 856 —
Împrumutul de stat din 1860 . . . . . 129 75
Împrumutul naț. 5% (argint) 68 85
Acțiuni de credit . . . . . 262 —
Valuta nouă imperială germană 57 70
London 116 60
Galbin 5 55
Napoleon d'aur (poli) 9 32

Economic.

Sibiu, 9 Decemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.20—9.20; Grâu sęcăreș fl. 7.—7.80; Sęcără fl. 5.10—5.50; Orz fl. 4.40—4.80; Ovės fl. 2.90—3.30 Cucuruz fl. 4.20—4.60; Mălăiu fl. 5.50—6; Cartofi fl. 1.30—1.50; Semēnșă de cânepă fl. 7.—8.; Mazere fl. 8.—8.50; Linte fl. 10.50—11; Fasole fl. 8.—8.50 pro 50 chilo; Făină de păne fl. 7.50; Slănină fl. 30—32; Unsoare de porc fl. 25—26; Sęcun brut pro 50 chilo fl. 16—17; Sęcun de luminări fl. 23—24; Luminări de sęcun 50 chilo fl. 28—28.50; Sęcun fl. 20—20.50; Fân 50 chilo fl. 0.95—1.05; Cânepă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vërtoase de foc pro metru cubic fl. 3.50 Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită —42— cr.; Carne de vișel 38—45 cr. carne de porc 40—42 cr.; carne de berbece 28—30 cr.; ouă 10 de 40 cr.

Făgăraș, 28 Noemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.—8.60; grăusęcăreș fl. 6.—6.50; sęcără fl. 5.20—5.50; orz 4—4.50; ovės fl. 2.60—2.80; cucuruz fl. 4.—4.50; mălăiu fl. —.—; Sămănșă de cânepă fl. 10.—11; mazere fl. —.—; linte fl. —.—; fasole fl. 6.—7; crumpeneș. 1.—1.60; pro 100 chilo: Slănină fl. 60—75; sęcun brut fl. —.—; sęcun de luminări fl. 36—38; unsoare fl. 56—58; cânepă fl. 24—30; semēnșă de in fl. —.—; sęcun fl. —.—; fân fl. 1.60—2; spirt pro grad 11—11 1/2 cr.; pro chilo carne de vită 40 cr. carne de vișel 32 cr.; carne de porc 36 cr.; carne de berbece 28 cr.; ouă — de — cr. Ași am avut aici și tęgul anual, carele peste tot luat nu se poate numi bun. Tęgul de vite a fost foarte ręc cercetat; ceva mai bun a fost însă tęgul de măturie; mărfurile de iarnă au avut bunioară cęcutare și trecere. Bucate au fost puține.

Sibiu, 30 Noemvre.

(Situatiua esportului de bucate). Esportul bucatelor încă tot stagnează într'un mod de compătimit. Cu deosebire Ungaria cu grăul seu a rămas în dęcărpt cu totul de piațele esterne; chiar tęgurile din Helveția, unde de altmintrelea produsele Ungariei se căutau pană acuma cu predilecțiune, de multă vreme nu se mai îmbulzesc, a cumpăra grănele unguresci. Boemia, Galiția și Bucovina au mereu un esport de cereale numai cumpătuit. Subt astfel de împregiurări comune ale tęgurilor de cereale în toată monarchia nu se poate aștepta în curēnd o schimbare favorabilă. Din America pe temeiul negoțelor încheiate mai de mult ajung mereu cantități mari de bucate în Rotterdam și Antwerpen, unde și din porturile baltice în sęcțemănilor din urmă s'au făcut însemnate descărcări, cari în cea mai mare parte iau drumul spre Renul de sus, cu deosebire spre Mannheim. Importul bucatelor pe Ren cătră Germania în luna lui Noemvre a fost de 401,975 măji metrice (între aceste 299,610 m. m. de grău) și în luna lui Septemvre circa 462,073 m. m. — Mannheim singur primi la 255,000 m. m. de grău în luna lui Octomvre, dintre care mari cantități fură transportate în Helveția, acoperi-đuși această țară de present o mare parte a lipsei sale de grău din Mannheim. În urma marelui ger navigația în Petersburg e deja încheiată și așa și celelalte două porturi capitale de esport pentru grăne rusesci din provinciile nordice. Reval și Rigo, din asemenea pricină poate că vor ajunge cât de curēnd la neactivitate. Esportul de bucate din porturile mării negre și ale Dunării de jos în lunile mai deapropo pentru Europa apuseană vor fi mai puțin considerate ca de obște, pentrucă Italia în urma recoltei sale de tot slabe din acest an, va absorbi pentru sine o parte foarte însemnată din mărfurile, ce vor veni din acele porturi. Se pare, dară, că în lunile procșime va domina cu deosebire America ținuturile de consum ale Europei apusene.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 23 Dec. 1879 și 23 Ian. 1880 imob. lui Ladislau Lucacs și

soții în G. Petri (judec. cerc. Székelyhid); în 13 Ian. și 14 Febr. imob. lui Gabor în Selașul de sus (judec. cerc. Hațeg); în 7 Ian. și 7 Febr. 1880 imob. lui Francisc și Ester Angyalosi în Aiud (jud. cerc.); în 3 și 7 Ian. apoi 3 și 7 Febr. 1880 imob. lui Alecsandru Barabar în Lisneu și Bikfalva (judec. cerc. Sântgiors); în 28 Ian. și 28 Febr. 1880 imob. lui Iosif și Tănase Marga în Ilimbav (trib. Sibiu); în 29 Dec. 1879 și 29 Ian. 1880 imob. lui Bănuț Dreve în Călecel (judec. Hue-din); în 18 Dec. 1879 imob. lui Michail Weinrich în Daia; în 19 Dec. imob. lui Tomas Ungar și soției sale în Ruș (trib. Sibiu).

Nr. 260.

3—3

CONCURS.

Pe temeiul înaltei ordinațiuni consistoriale dto 16 Octomvre 1879. Nr. 2793 B., se escrie de nou concurs pentru întregirea veduvitei parochii de classa a III, din comuna Hepria cu termin până la 30 Decemvre a. c. stil. v.

Emolumentele sânt:

1. Cinci juguri arătură și folosița progădiilor.
2. Dela 106 familii câte o veadră de must a 8 cupe și câte o ți de lucru.
3. Venitul stolar îndatinat, lemne din pădurea bisericii și prospect de a se îmbunătăți venitul parochial din an în an până la dotare corespunțătoare prin cumpărare de pământuri.

Doritorii de a se aplica la preatinșa parochie au să-și înainteze suplicile inzestrate cu documentele prescrise de „Stat-tul organic“ și regulamentul provisor din a. 1873 până la sus arătatul termin subsemnatului scaun protopresbiteral.

Sebeș în 14 Novemvre, 1879.

Scaunul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu m. p.,
ppresbiter.

ad Nr. 227 1879.

3—3

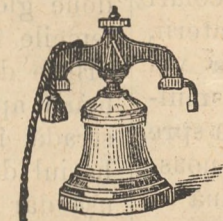
EDICT.

Anna născută Nicolae Crapciu din Sebeșul de jos comitatul Sibiului, carea dela 15 Octomvre 1870 a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Ioan Toma Ritivoiu, tot de acolo fără a se scii ubicațiunea, se citează prin aceasta ca în termin de un an și o ți dela ziua mai jos însemnată să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va decide procesul intentat contra ei de cătră bărbatul ei sus numit.

Sibiu în 14 Noemvre 1879.

Forul matrimonial gr. or. al protopresbiteratului Sibiu II.

Neoplanta.
1875.
Medalie de argint.

Seghedin.
1876.
Medalie pentru merite.

CLOPOTE

DE TOATĂ MĂRIMEA

pe lângă hotărîrea prealabilă a sunetelor lor.

Cu deosebire recomandă **clopotele găurite**, inventate de dęcșul, a căror sunet este mai adănc decât acelor de construcțiunea veche și care, fiind de 100 punți, sânt asemenea celor de 140 punți de construcțiunea veche.

Se află totdeauna în deposit clopote, dela mărimea cea mai mică până la 50 chilogr., precum și de **proasce portative și de mână**.

Se recomandă pentru comande cât de multe

Antonie Novotny
în Timișoara.

[57] 5—12